

**Міністерство освіти і науки України
Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського**

ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД І СУЧАСНІСТЬ

**Матеріали
XXIX наукової конференції
здобувачів вищої освіти**

Випуск 44

Одеса – 2023

УДК: 001:005.745

I – 90

Збірник містить тези доповідей окремих учасників
XXIX наукової конференції здобувачів вищої освіти
«Історичний досвід і сучасність».

Редакційна колегія збірника:

Богданова І. М., доктор педагогічних наук, професор,
Букач В. М., кандидат історичних наук, приват-професор,
Наумкіна С. М., доктор політичних наук, професор,
Сокаль М. А., кандидат філологічних наук, доцент,
Сухотеріна Л. І., доктор історичних наук, професор.

Відповідальний редактор – Букач В. М.

Друкується за рішенням Вченої ради Південноукраїнського
національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського
від 25 травня 2023 року, протокол № 12.

(С) Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського (м. Одеса), 2023.

(С) Букач В. М., упорядник, 2023.

ліричного героя. П. Тичина звертав увагу на те, що кохання не таке вже й просте і, перш за все, треба досягнути його в самому собі.

-
1. Ковалів Ю. І. Літературознавча енциклопедія. Київ: Академія, 2007. С. 483.
 2. Особисте життя Павла Тичини. Dovidka.biz.ua// <https://dovidka.biz.ua/osobyste-zhyttia-pavla-tychyny>
 3. Тичина П. Г. Лірика / упоряд. Т. М. Панасенко. Харків: Фоліо, 2013. 253 с.
 4. Юринець В. Павло Тичина. Спроба критичної аналізи. Харків: Книгоспілка, 1928. 115 с. // <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=7875>

ЛЮБОВ У ТВОРЧОСТІ В. СИМОНЕНКА

Прокопенко Д.

У 2023 році виповнюється 60-та річниця, як пішов з життя видатний український поет Василь Андрійович Симоненко. Його сила волі дають нам усвідомлення того, що за все потрібно боротися та не відступати ні на мить. Олесь Гончар писав: «З глибин народного життя вийшла поезія Василя Симоненка. З мужності народу, з горя його і його звитяжної боротьби виспівалась вона. Звідси той дух непоборний, яким вона пройнята, звідси та розпашіла пристрасть, яка буяє в ній. Вітер часу не остудив Симоненкових поезій, вогнем душі жаріють вони й сьогодні, як і тоді, коли вперше так жагучо й неповторно вибухнули в нашому красному письменстві...».

[2, с. 5]

Провідною темою у творчості поета була любов: батька або матері до дитини, до рідної Батьківщини. У 1988 році збірка «Лебеді материнства». Його поезія пронизана ніжністю, теплотою до матері та любов'ю до України. Письменник уславив материнську любов, яка буде супроводжувати дитину все життя; висловив думку про те, що мати як і Батьківщина єдина, неповторна для кожної людини:

«Можна вибрати друга і по духу брата,
Та не можна рідну матір вибирати.
За тобою завше будуть мандрувати
Очі материнські і білява хата...»
«Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.» [3]

Майстерність Василя Симоненка полягає в тому, що він кожній деталі приділяє увагу. Здавалося б, якась дрібничка, якесь непомітне та неважливе слово у творчості поета набирає сенсу. Його вірш про безмежність людини, її неповторність, складений з маленьких відрізків наших особливостей під назвою «Ти знаєш, що ти людина...». У кожного, хто прочитає деякі рядки з поезії, роздумів залишиться на все життя:

«Ти знаєш, що ти – людина?
Ти знаєш про це чи ні?
Усмішка твоя – єдина,
Мука твоя – єдина,
Очі твої – одні» [1, с. 11]

В цьому вірші також простежується любов: до самого себе. Кожен з нас є неповторним у своїй особистості, а Василь Симоненко це ще більше підкреслює. Він хоче показати нам наскільки важливо поважати себе, ставитися гідно до самого себе та вчитися себе приймати таким, яким ти є.

Всі думки поета, запал та любов до Батьківщини вилились у поезії. Він майстерно поєднував войовничий дух та красу і неповторність України. Саме цим він змушує читача проїнятися рухом опору та зробити все можливе для незалежності України. У вірші «Можливо, знову заgrimлять гранати» прекрасно поєднується любов та боротьба:

«...Але не я... Я квиснути не стану,
Хоч як не буде боляче мені,
За нашу землю, дорогу й кохану,

Я рад прийнять на себе всі вогні.
За тих дітей, що бігають до школи,
За матерів, змарнілих у труді,
За рідні наші верби довгополі,
За наші дні, прекрасні й молоді.

І тут ні сліз, ні відчаю не треба,
І тут не треба страху і ниття —
Живе лиш той, хто не живе для себе,
Хто для других виборює життя.» [1, с. 15]

Ці слова назавжди залишаться в серцях людей, у їхніх очах та справах.

Думки – в слова, слова – в поезію. Думками Василь Симоненко завжди був з Україною. Тому рядки його віршів пронизані любов'ю до Батьківщини. Однією з таких поезій стала «Земле рідна! Мозок мій світліє...». У ній втілена вірність, чуттєвість та ніжність:

«Земле рідна! Мозок мій світліє,
І душа ніжнішою стає,
Як твої сподіванки і мрії
Ужиття вливаються моє.
Я живу тобою і для тебе,
Вийшов з тебе, в тебе перейду,
Під твоїм високочолим небом
Гартував я душу молоду.
Хто тебе любов'ю обікраде,
Хто твої турботи обмине,
Хай того земне тяжіння зрадить
І з прокляттям безвість проковтне!» [2, с. 49]

Є у поета вірш, який ніби пробуджує до життя. Кожне слово надихає, змушує ожити та радіти життю, тому що воно в нас одне. В нас немає завтра або вчора, в нас є тільки сьогодні, і ми повинні проживати день так, щоб ці

спогади потім гріли душу, тому що людина ніколи не дізнається про те, чи буде в неї ще завтра:

«Люди – прекрасні.
Земля – мов казка.
Кращого сонця ніде нема.
Загруз я по серце
У землю в'язко.
Вона мене цупко трима.
І хочеться бути дужим,
І хочеться так любити,
Щоб навіть каміння байдуже
Захотіло ожити
І жить!
Воскресайте, камінні душі,
Розчиняйте серця і чоло,
Щоб не сказали
Про вас грядущі:
– Їх на землі не було...» [2, с. 51]

Василь Симоненко в своїй поезії розповідав про страждання, боротьбу, материнську любов. Показав наскільки важливо не забувати ким ти народився, боротися за своє, рідне, за те, що ніколи не повинні загарбати, наскільки гарна та неосяжна рідна Україна. В кожній його поезії людина знайде щось для себе, щось, що неодмінно знайде відлуння у душі. Саме тому він є генієм української поезії, поет писав для всіх і ні для кого. Поклавши в свої записи душу, він раз і назавжди підкорив серця мільйонів людей по всьому світу.

Творчість В. Симоненка різна та неоднорідна, але саме в цьому і є її особливість. Для кожного вона знайде прихисток та стане світлом у тяжкі часи.

1. Симоненко В. Земне тяжіння. Київ: Молодь, 1964. 114 с.
2. Симоненко В. На схрещених мечях: Вибрані твори / Передмова О. Гончара. 3-є вид. Київ: Пульсари, 2006. 384 с.
3. Симоненко В. Лебеді материнства. *Українська література*. // <https://osvita.ua/school/literature/s/64071/#:~:text=Можеш%20вибрати%20друзів%20і%20дружину,не%20можна%20рідну%20матір%20вибрати>

ОПОВІДАННЯ О. П. ДОВЖЕНКА «ВОЛЯ ДО ЖИТТЯ»

Березовська К.

Олександр Петрович Довженко – видатний кінодраматург та письменник, творча спадщина якого є ваговою частиною творення та становлення української національної культури ХХ століття. Провідною ознакою творів письменника є зображення багатограних внутрішніх почуттів та переживань особистості, якими мотивуються вчинки та дії героя.

Український кінодраматург у своїх працях утвердив думку про цінність особистості, людського життя та свободи. Значну частину літературної спадщини О. Довженка становлять твори, у яких зображено події Другої світової війни, яка є жахливим та водночас героїчним періодом історії українського народу. У більшості своїх працях митець звертався до історії власного народу, відображаючи головні події, які вплинули на хід та розвиток становлення української нації. Адже на думку письменника, виховання патріотизму без знання історії є безглуздом, а любити по-справжньому свій народ і рідну землю без знання історії – неможливо [1, с. 26].

Одним із творчих надбань О. Довженка є оповідання «Воля до життя». Це оповідання є прикладом боротьби та нескореності людини, прикладом любові до життя. У даному творі письменник відтворює трагічні події Другої світової війни, героїзм і незламність нашого народу. Автор висвітлює такі